

FALZUM

PŮVODNÍ
ČESKÁ
DETEKTIVKA

Malerleinwand &
Farben-Fabrik
A. EBESIEDL
WIEN
I. Opernring 5

ROMAN LUDVA

HOST

Seděl a čekal. Páter Adam Vlha čekal na světlo. V pracovně byly slyšet jen hodiny a ševlení jeho dechu, pravidelné nádechy a výdechy nosem. Tik tak, tik tak. Čekání na světlo. Všemohoucí a milosrdný Bože, pohleď na moje trápení, zbav mě toho, co mne tíží, a ujmi se mě, abych pocítil tvou otcovskou dobrotu a lásku. Amen. Slova modlitby se knězi vkrádala do úst automaticky. Vynořovala se ze tmy jedno za druhým jako vagóny nočního nákladního vlaku, který projíždí svým těžkým rytmem stanicí. A cestující na peróně si ho vůbec nevšimají. Ale byl to jen vnitřní hlas. Kněz tiskl rty k sobě skoro křečovitě. Ovšem oči, ty neovládal. Pokolikáté už, posedmé, podeváté? Samy od sebe zas sklouzly k baroknímu klekátku.

Tak polovina 17. století, pane faráři, řekla mu před spoustou let mladá restaurátorka, která se na klekátko přišla podívat poté, co ho našel na půdě venkovské fary v Beskydech. Dáte to dohromady, slečno? Dám, ale bude to chvíli trvat. Času dost. Ještě tady, a podal jí krucifix, který na tom byl zřetelně hůř než klekátko, pravá ruka Spasitele byla v lokti téměř odtržena. To k tomu nepatří, řekla rozhodně po chvíli, kdy si čtyřicetcentimetrového Krista s čistě propracovanou muskulaturou prohlížela. Jak nepatří? No, ten krucifix je o pár desítek let mladší, tak začátek 18. století. A je to jiné dřevo, což ovšem nemusí zase tak moc znamenat. Klekátko je ořech, krucifix

lípa. Ale každopádně je mezi tím rozdíl několika desetiletí. Což je určující. Kristus je polychromovaný, jsou tu zbytky... A jak ho zkoumala tak zblízka a pramen delších blond vlasů klouzal po kříži, několik z nich se tam o cosi zadrhlo, možná o ostrý zbytek polychromie nebo o hrubý lom Kristovy paže v lokti. Restaurátorka ke kněžzovu údivu uvízla, kudlilo ji to a nemohla tam ani zpátky. Pomohl byste mi, pane faráři? Jistě, samozřejmě. A co nejjemněji zacuchaný pramínek vysvobodil. Promiňte, řekla rozpačitě. Ta omluva ho pobavila. Smím se zeptat, odkud to máte, pane faráři? Víte, klekátko vypadá na německou práci, což odpovídá severu Moravy a Slezsku. Ale krucifix je jiný, jemnější, navzdory barokní košatosti velmi elegantní, tipovala bych italskou školu... Záměrně vynechal podrobnosti. Přece jí nebude vykládat, že přes tři sta let staré klekátko sloužilo na půdě fary jako schůdky k otevírání vikýře, když se tam sušily vyprané spodky jeho předchůdce. A navíc ještě plnilo funkci stojanu na bůhvíjak starý, rozlámaný a rezavý bicykl značky Eva, písmena už byla na rámu sotva čitelná. Ten byl do klekátka vklíněn zboku mezi dva velké, bohaté květy růží, které tak sloužily jako držák předního kola. A krucifix byl vedle ve starém dětském kočárku. Možná ho tam kdysi uložily děti z rodiny nějaké farní hospodyně, když si hrály na maminku a na tatínka.

Na tomto klekátku a před tímto krucifixem se modlil, kromě pár let po vysvěcení, celý svůj kněžský život. I dnes večer. A chtivé oči, zapřažené do strachu jako do temného spřežení, sklouzávaly ke klekátku během postupující noci zas a zas. Proti jeho vůli. Přesná slova modlitby, jež přinesou odvahu. Nebo aspoň úlevu. Ne, už ne.

Tik tak, tik tak. Dvě hodiny po půlnoci. Otočil se zpátky k oknu, u kterého seděl už několik hodin. Samozřejmě potmě. Čekání na světlo. Ale okna malého kostela spala. Odtud na ně měl dobrý výhled. Větve silného dubu, který pamatoval ještě barokní tvář kostela, sahaly sice až do okna, ale zakrývaly ho jen z poloviny. A teď se pohnuly. Přistávající velký stín, jako model letadla. Chvilí mu zas trvalo, než si to uvědomil. Jako

vlastně pokaždé, když ho přátelský stín v noci navštíví. Kněz hleděl do očí puštíka. Sova létala na starý strom se spoustou dutin lovit už několik měsíců. Teď byla snad metr od okna a jako by z kněze nespouštěla oči. A on je nespouštěl z ní.

Budiž světlo. Sova se ani nepohnula, kněz taky ne. Takže světlo spíš tušil, jako poslední mihnutí žlutého hada, než zmizí ve spálené trávě. Zadíval se na okna kostela. Nic, jen venkovská tma s cancourem odlesku z uliční lampy vzadu za kostelem. Okna jsou tmavá. Plná temné naděje, uvědomil si.

Ale ne. Jsou tady, samozřejmě. Pán je mé světlo a má spása, koho bych se bál. Teď světlo uviděl naprosto jasně. Tenké a náhlé jako prásknutí bičem. A znovu. Nestále, ale příčinnivě se míhalo za temnými kostelními okny — stínové divadlo naruby. Kněz se pokřižoval a vyšel z pracovny. Bílý kolárek na jeho krku zářil.

Ale trvalo mu dobrých deset minut, než vyšel ven. Potmě nemohl najít klíče. A taky ještě stále váhal. Teď už však spěchá přes trávník ke kostelním vratům.

Možná jsem měl přece jen zavolat policii... Ne, tohle je na mně!

Jak to, že neslyšel auto? Museli přece přijet autem. Ale zvuk motoru by byl dobře slyšet i přes zavřené okno, tím spíš v noci. Neslyšel nic.

Vrata kostela byla zamknutá. Když vešli dovnitř, asi za sebou zamkli. Děsivá opatrnost. Už skoro zasouval velký klíč do mohutného kovaného zámku, když mu to došlo. Opatrnost. Přijeli z druhé strany a z kopce od Jeseninky vypnuli motor. Tak mohli pohodlně dojet až ke kostelu a hlavně k jeho boční kapli svatého Jana Nepomuckého. Tiše. Stiskl klíče pevně v dlani a zamířil ke kapli. Ve spěchu přejížděl očima po autech zaparkovaných v ulici. Ta dodávka, tmavá dodávka, asi černá nebo tmavěmodrá. Nebývá tu. Stála pod stromem na druhé straně silnice, takže nemohl přečíst poznávací značku. Nikdo v ní není. Všichni jsou uvnitř v kostele.

Ano, všichni byli uvnitř v kostele, a jeden byl uvnitř v dodávce. Seděl vzadu a přes tmavé sklo sledoval celé prostranství

před vchodem do kaple, odtud ho měl i díky uliční lampě za kostelem jako na dlani.

„Farář jde ke dveřím do kaple,“ říkal právě klidným hlasem do mikroportu, který mu trčel před ústy jako hádě.

„Co tady do prdele teď chce?“ zněla odpověď.

Ten, co seděl v autě, na to neřekl nic, mlčky kněze sledoval pohledem stejně klidným, jako byl hlas, kterým prve promluvil.

„Už je přede dveřma. Kouká na ně. Ne, kouká do oken kaple... Jde pryč.“

„Kam?“

„Zpátky... Směřem k faře, jak přišel. Teď zahrnul za roh kostela. Už ho nevidím.“

Kněz se vrátil k hlavnímu vchodu do kostela z jediného důvodu: Jestli jsou v kapli — udělá líp, když půjde tudy. Bude mít kolem sebe víc prostoru, než kdyby vešel rovnou do kaple. Těsno.

Ještě můžu tu policii zavolat. Ne, za žádnou cenu ne!

Dvojitý tuhé cvaknutí jeho posledního zámku v životě a těžké vrznutí.

Několik vteřin neviděl nic. Teprve po chvíli začaly ze tmy vystupovat šiky kostelních lavic, bílé žebrovní mělké klenby, socha Panny Marie na oltáři, jež tak snadno drtí nohou hada. Jako přízraky. Z Matky Boží viděl jen světlý stín. Hada s rozeklaným jazykem nevidí vůbec.

Poklekl na jedno koleno a přežehnal se. Spěšně. Prsty ruky, naznačující znamení kříže, se třesou. Svěcená voda, v níž je smočil, studila.

„Haló!“

Chladná ozvěna jeho hlas zmnožila a jako by z něj vysála strach.

Několik hlasitých kroků po dlažbě se šachovnicovým vzorem — bílá a černá pole — směrem k oltáři. Nalevo od něj je kaple, zasvěcená nejslavnějšímu českému světcí. A znovu:

„Haló!“

To už páter Adam Vlha došel až k prvním lavicím. Teď už vidí i hada pod bosou nohou Panny Marie. A taky uviděl stín,

nebo pohyb tak nízko, skoro u země. Co si temného se pomalu přesouvalo od jednoho sloupu k druhému, mezi nimiž se z kaple svatého Jana Nepomuckého vchází do hlavní lodi kostela. Pouze jeden stín.

„Seberte se a vypadněte odsud! Hned!“ Odmlčel se a pak ještě hlasitěji: „Už sem jede policie!“

A jak si jeho oči už zvykly na tmou a soustředily se na jakýkoli pohyb v kapli — od níž teď byl takových deset metrů —, sklouzly k hlavě sochy světce. Dobře rozeznával pět hvězd kolem ní. Leskly se, žhnuly ve tmě jako uhlíky.

Druhý stín se právě plazil jako had s rozeklaným jazykem po oltářní soše Panny Marie za knězovými zády. A teď ji celou zastínil.

„To ne, kurva!“ uslyšel muž sedící v autě ve sluchátkách jednoho z kolegů.

Pak jakoby z dálky slyšel dva těžké, tupé údery, kolorované slabounkým křupnutím a hlasitým zrychleným dechem, který se rozpoznatelně třásl. Následovalo vzdálené žuchnutí.

Po prvním ocelovém úderu kněz zavrával a chytil se lavičky, po druhém se bezvládně sesunul na vyvýšený stupeň před oltářem.

Stíny pracovaly chvatně a mlčky. Jen řinčení náradí, rychlé kroky. Háďata mikroportů se jim před ústy možná maličko třásla. Pak náhle ticho, jak veškerý pohyb ustal.

„Všechno?“

„Jo, do prdele, všechno.“

„Jdeme ven.“

„Můžete,“ řekl klidný hlas muže v dodávce.

Dveře kaple se otevřely a cancour světla z uliční lampy se na okamžik dotkl bezvládného těla před oltářem. Zpod hlavy vytékal potůček krve, druhý stékal po zářivém kolárku. Dveře utály světlo jako gilotina. Pak jen dvojí cvaknutí zámku a po chvíli startování auta. A vzdalující se, klidný zvuk motoru. Ticho.

Páter Adam Vlha nic z toho nevnímal. Nebyl si jistý, jestli pohybuje rty, nebo slova jen naposled hučí v hlavě. Nebyl si jistý ani tím, jestli rukou opravdu šátrá v kapse saka.

Ave Maria, gratia plena,

Vytáhl z kapsy asi zápalku a položil ji vedle sebe, přišlo mu, že váží tunu. Doufal, že se mu to nezdá.

Dominus tecum.

Teď jeho ruka snad našmátrala v kapse jakýsi lístek a položila ho kousek vedle zápalky. Ano, určitě pokládám kousek papíru na podlahu, cítím ho mezi prsty...

Benedicta tu in mulieribus,

Nějaký kousek kovu, mince, možná mince. Umírající ruka se sunula po chladné podlaze.

et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Třesoucí se prsty nahmátly v kapse dvě tři drobnosti najednou. Ne, jen jednu věc, musí jich být pět... Ano, silné dřívko... To je tesařská tužka, takový tupý zbytek. Tesařská tužka už putuje k minci. A teď kousek od ní a do oblouku... Zrovna tesařská tužka, usmál se, jenom se mu zdálo, že se usmál.

Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus,

Něco oblého a většího, asi jako balíček žvýkaček. Prsty, v nichž tedy svíral cosi oblého, se dotkl tesařské tužky a od ní ruka putovala kousek níž... Položil to. Pět, je jich pět.

nunc et in hora mortis nostrae. Amen.

Chtěl zkontrolovat, jestli všechno poskládal do kruhu, aspoň přibližně, aspoň přibližně. Pět v kruhu. Ale bál se, aby vše spíš nerozházel. *TACUI.*

A taky uviděl to světlo. A tak tady všechno nechal být a šel za ním.

První, co kapitán Josef Rambousek uviděl, byl ten nápis na tričku. Bílý nápis na černém tričku, konstatoval s poněkud suchou přesností. A neokázalý. To musí uznat. Drobné bílé verzálky, dobře čitelné jen zblízka, na sebe rozhodně nestrhávaly pozornost nějakou grafickou rozjíveností, to ne. Ale obsahovou rozhodně. Obsah nápisu byl podle Josefa Rambouska okázalý až příliš. Jednak tím, kdo měl tričko na sobě, ale hlavně, při jaké příležitosti — kam se tak oblečený chystal vejít.

To Josef měl na sobě jeden ze svých obleků, co si nechával šít. Žádná konfekce. Temně zelené sako a kalhoty, zdálky vypadaly skoro černé, černá košile a starorůžová vestička. Pod krkem zářil úzký černý motýlek se starorůžovými puntíky. Hladké černé boty bez jakýchkoli ozdob a viditelných švů. Na očích měl Josef dioptrické brýle s ultramoderními úzkými obroučkami z průsvitného materiálu. Působily až funkcionalisticky stroze. Doslova všem Josefovým kolegům přišlo jeho módemanství nemístně přepjaté. Josef to věděl, ale bylo mu to jedno. Jako by se šedesátiletý kriminalistický matador pokoušel vyvolat staré časy, které nikdy nebyly. A teď si v hlavě sumíroval, co všechno může znamenat nápis na tričku jeho nového kolegy.

DEAD CAN DANCE.

„Mrtvý může tančit?“ ujišťoval se.

Poručík Kryštof Fridrich možná okamžik nevěděl, na co se ptá. Pak se ale nepřítomně usmál, rozhrnul odřenou koženou bundu a mrkl na tričko, jako by zapomněl, že ho má na sobě. Usmívá se jako kluk. K někomu, kdo si na sebe vezme tohle, když se chystá do kostela, a hlavně za takových okolností, klukovský úsměv vůbec nejde, pomyslel si Josef.

„No... doslova jo,“ odpověděl Kryštof Fridrich zamyšleně, už bez úsměvu. „Mrtví mohou tančit. Je to název takové rockové kapely. Často se to překládá volněji a jinak — něco jako *Probuzeni k tanci*.“

„*Probuzeni k tanci*...“ opakoval Josef, pokýval hlavou a zahleděl se na venkovský kostel s otevřenými vraty. Hlídali u nich dva policisté, a celé prostranství před kostelem bylo uzavřené a oblepené pestrými policejními páskami. Za nimi postávalo pár místních: starší muž v holínkách a s kosou, mladá maminka s kočárkem a s divoce obarvenými vlasy, převládala v nich červená a černá — podivuhodný Stendhal, napadlo Josefa —, poštačka s brašnou na kolečkách a taky nějací chlapi, co se sem přesunuli od obchodu, kde vítali další den dalším lahvoým pivem.

Před pár hodinami to Josefovi řekli. Z Olomouce jim s vraždou kněze ve Svatém Janu přijede pomoci poručík Kryštof

Fridrich. Josef se s ním už setkal, a víc se dověděl z jeho útlého spisu: Třiačtyřicet let, otec neznámý, od devíti let vychovávaný dědečkem, dětství a mládí prožil ve Starých Hamrech v Beskydech, od absolvování policejní akademie působí v Olomouci, věřící, zájmy — vlaky a chůze, jako kluk chtěl být knězem nebo strojuvůdcem, policistou se stal z bezradnosti. Poslední položky ho zaujaly: kněz, strojuvůdce, bezradnost, věřící, vlaky a chůze. Znělo to jako vtip, který navíc hrubě neladil se základním údajem ve spisu: otec neznámý, vychovávaný dědečkem... Co matka? O té tam nebylo ani slovo. Ačkoli to Josefovi přišlo poněkud neslušné, pokoušel se o ní něco dovědět: Zemřela, nebo devítiletého kluka opustila a nechala ho na krku svému otci? Nebo co, hernajs! Ale nedověděl se vůbec nic. A využít policejní informatiky mu přišlo neomalené. Neuvádí-li takový základní údaj ve svém spisu, asi má důvod. Jisté bylo jen to, že matka uvízla Josefovi v hlavě, bůhvíproč.

Potkával se s Kryštofem Fridrichem na poradách speciální skupiny, vytvořené z kriminalistů policejních správ z celé republiky, která už několik let koordinovala řešení případů krádeží uměleckých předmětů. Především starožitností a sakrálních památek. O pauze během prvního setkání se kolegové mezi sebou bavili o tom, co je sem přivedlo — specializace, zájem, příkaz nadřízených — a z hloučku vedle sytě zaznělo: Dobrodružství. Ohlédli se snad všichni, Josef taky. Taky se skoro všichni zasmáli. Kryštof Fridrich se však ani neusmál. Jenom to tak klukovsky konstatoval, dobrodružství, ale se zamyšleným výrazem, rozhlédl se kolem sebe a sklopil oči. Tehdy si Josef nebyl jistý, dnes, v tuhle chvíli, už ano: Znělo to jako vtip, ale vtip to nebyl.

„Jo, Probuzeni k tanci,“ zopakoval Kryštof. „Jako metafora to není nejhorší. To byste zrovna vy mohl ocenit, kapitáne.“

„Proč myslíte?“

„Zajímáte se přece o umění, ne? Co?“

„No, o takové umění teda ne. Jak to víte?“

„Co?“

„No, že mám rád umění.“

Zas ten Kryštofův jemný klukovský úsměv. Josef trochu napjatě čekal, co z toho bude.

„Když jste nám přednášel na akademii, uváděl jste jako příklad, už nevím čeho, knížku Thomase de Quinceyho — Vražda jako krásné umění.“

„Aha.“ To Josefa překvapilo. Že si něco takového vůbec pamatuje. „Četl jste to?“ zeptal se se zájmem.

„Ne,“ odpověděl Kryštof suše a pak dodal: „A píše se to ve vašem spisu, že máte rád umění.“

„Vy jste četl můj spis, poručíku?“

„Vy můj ne, kapitáne? To bych se divil. Taky tam píšou, že kromě umění máte rád sladký.“

„To ne,“ pronesl Josef poněkud nejistě. „Tohle tam není.“

„Tak jsem to asi někde slyšel,“ usmál se Kryštof.

Josef udělal pár rychlých kroků směrem ke vchodu.

„Ještě moment, poručíku!“

„Jo?“

„Proč jste tady?“

„No, protože jsem znal oběť. To vám přece řekli.“

„Trochu se bojím, aby vyšetřování nebylo z vaší strany poněkud osobní.“

„Kapitáne, vyrostl jsem ve vesnici, kde páter Vlha působil. Do svých devatenácti let jsem ho vídal skoro denně. Myslíte si, že to může být jiný než osobní?“

Josef se na něj zadíval a už se skoro nadechoval, že k tomu něco řekne. Ale pak jen přikývl a zamířil ke kostelu.

„Majere!“ ještě se ohlédl k hloučku vesničanů, kteří se tísnili za policejními zábranami. „Majere!“

Podporučík Majer, který přivezl Kryštofa z Prahy, kde ho vyzvedl na nádraží, se motal kolem auta.

„Ano, kapitáne?“

„Pojďte sem prosím vás a vezměte s sebou toho kostelníka!“

Když Kryštof uviděl staršího muže s kosou přes rameno, který spolu s Josefovým kolegou mířil k nim, sotva zřetelně se usmál. Zas ten úsměv, pomyslel si Josef.

Kryštof se ohlédl po kostelníkovi, který právě sundal kosu z ramene a opřel ji o zeď.

„Škoda že ji nemůžete vzít dovnitř,“ řekl, „to by bylo přesné. Ale asi by se to nehodilo.“

A vešel do kostela. Josef, Majer a kostelník, zmatený Kryštofovou poznámkou, šli za ním.

Kryštof omočil prsty ve svěcené vodě, poklekl na jedno koleno a pokřižoval se. Totéž kostelník. A nejistě se na Kryštofa usmál. Jako by si říkal, že ten chlapík v odřené bundě, s vyholenou hlavou a divným vtípem o kose konečně udělal něco pořádného. Majer zamířil rovnou k oltáři, razantním krokem ambiciózního mladého muže, jemuž kožené polobotky značky Vagabond umožňují, aby se v kostele rozléhal. A Josef se na celou délku kostelní lodi aspoň na okamžik zastavil s rukama složenýma na sponě pásku a s očima prázdně upřenýma na oltář.

Fotky těla i místa činu si Kryštof prohlédl už v autě cestou z Prahy. Zaujalo ho to, ale nic neříkal. Jenom si vše mlčky a pozorně prohlížel. Majer se několikrát pokusil snímky komentovat — možná je to gang, co tady v kraji už dlouho vykrádá kostely —, ale Kryštof jenom zamyšleně přikyvoval, hmhm, a pak se zeptal, kolik ho stály ty boty, jsou dobrý.

Teď to viděl na vlastní oči: vypálená zápalka, pětikorunová mince, asi pět centimetrů dlouhý váleček z leštěného kovu o průměru půldruhého centimetru a s malým otvorem skrz na obou koncích, zbytek ošoupané a tupé tesařské tužky. Čtyři věci poskládané vedle sebe do jakéhosi groteskně zdeformovaného kruhu o průměru zhruba třiceti centimetrů. A pak ta pátá věc: pomačkaný lístek z autobusu Svatý Jan — Praha z minulého měsíce. Ten leží dobré dva metry od těch čtyř věcí, u kterých svítí obrys knězova těla s pravou rukou těsně u zdeformovaného kruhu.

„Nic se neztratilo.“ Kryštof se neptal, jenom konstatoval, co už slyšel od Majera v autě.

„Lautr nic,“ přitakal kostelník, jako by čekal na signál, který mu ozřejmí, proč je tady, když už těm dvěma všechno řekl. „Ani ň.“

„Když jste ho našel, pane Palacký,“ pokračoval Kryštof, „nebyl tu průvan?“

„Tady táhne furt,“ popotáhl kostelník nosem. „Je špatná střecha, některý vitráže rozbitý, támhle třeba, okna netěsněj...“

„Myslíte ten lístek z autobusu, poručíku?“ vložil se do toho Josef. „Ano, nám se taky zdá, že mohl být u těch ostatních věcí a průvan ho třeba odfoukl.“

„Tady táhne furt,“ zopakoval kostelník.

„Co je tohle?“ shýbl se Kryštof k leštěnému válečku.

„K zámku od branky,“ řekl Majer.

„Jo,“ přitakal kostelník. „Už sem to říkal. Pan farář si to nechal udělat u Jíry Malého na branku do zahrady na faře. Vez sem ho tam autem.“

„Jiří Malý je zámečník z Jeseninky,“ vysvětlil Josef. „Že ano, pane Palacký?“

„Jo, první vesnice tadyhle přes kopec,“ máchl rukou směrem k oltáři.

„Tímhle směrem?“ ujišťoval se Kryštof, jako by to bylo důležité, a zopakoval po kostelníkovi gesto rukou.

„Jo,“ přikývl kostelník. „Svět je zkaženej. Zabit kněze je stejný jako zabit dítě.“ Rozhlédl se po policistech a dodal: „Teda myslím katolickýho.“

S Majerem kostelníkova filozofie ani nehnula, tvářil se jako policajt z televizního seriálu, který sice bere úplatky, ale jenom proto, aby jeho děti mohly studovat. Josef se decentně usmál a Kryštof se zasmál nahlas.

„Ste v kostele,“ pohlédl na něj kostelník s nečekanou přisností. „Svět je zkaženej.“

„Vy máte rád westerny, pane Palacký, co?“ opáčil Kryštof.

„Docela jo. Proč? Hlavně nemám rád, když mě někdo zdržuje. Musím kosit louku. Vy to za mě neuděláte.“

„To, co jste říkal,“ pokračoval Kryštof, „je z jednoho westernu: Zabít dítě je stejný jako zabít kněze. Myslím katolickýho.“

„To je možný,“ pokrčil kostelník rameny.

„Jste si naprosto jistej,“ řekl Kryštof, „že se nic neztratilo?“

„To teda sem,“ zněla rozhodná odpověď.

„Prošli jsme s panem Palackým celý kostel,“ přitakal Josef.

„Všechno je tak, jak sem to tady nechal po mši. Ani nebylo s ničím hejbnutý.“

„To byste poznal, kdyby někdo s něčím jenom pohnul?“ zeptal se Kryštof pochybovačně.

„Jo, určitě,“ přikývl kostelník rozhodně. „Dvacet let sem v kostele skoro každéj den.“

„A to je poněkud problém, že,“ pokýval hlavou Josef. „Byl zavražděn farář dvěma údery nějakým ostřejším železným předmětem — možná montážním klíčem, větším francouzákem nebo něčím podobným —, ale nikdo nic neukradl.“

„Chybí motiv,“ doplnil Majer. „A to se ví i v Olomouci, že vražda bez motivu je blbost.“

„To se ví nejen v Olomouci, ale i u nás v Beskydech,“ přitakal Kryštof ochotně. A na Majera ani na Josefa se nepodíval, jako by tam nebyli. Nespouštěl oči z kostelníka: „Máte ještě jednu kosu?“

„Co?“ opáčil kostelník nechápavě, a na rozdíl od Kryštofa přelétl nejistým pohledem oba detektivy, jako by doufal, že mu pomůžou pochopit. „Chcete mi pomoci?“ ušklíbl se.

„No...“ pokrčil Kryštof rameny, „zdrželi jsme vás. Teda já jsem vás zdržel. Tak jestli chcete...“

„To snad nemyslí vážně?“ utrousil Majer šeptem k Josefovi a vzteklým pohybem ruky si ometl ze saka smítko.

„A vy to umíte?“ ujišťoval se kostelník.

„To jo, každéj rok jezdívám kosit karpatský louky.“

„Kapitáne, tak řekněte mu něco,“ pokračoval Majer v šep-tání. „Co to jako je, sakra!“

Josef na podřízeného jen krátce přísně pohlédl a dál sledo-val rozhovor těch dvou.

„Karpatský louky? Neznám.“

„To je taková akce, která bývá v létě ve Valašských Klobou-kách. Sjedou se sekáči z blízkého i dalekého okolí. Jezdím tam pravidelně od té doby, co žiju v Olomouci.“

„Takže vy umíte dělat v akordu?“

„Jo, to jo,“ přikývl Kryštof. „Jenom nejsem bůhvíjak rychlej. Takovej lepší průměr.“

„To stačí,“ řekl kostelník. „Tak já du pro druhou kosu. Moje louka je rovnou tadyhle nad hřbitovem. Jak dlouho vám to tady ještě bude trvat?“

„Jsem tam hned.“

Kostelník místo pozdravu na ty dva jen kývl a pomalu mířil z kostela.

Majer kroutil energicky hlavou a na saku si ometal smítko, které už tam dávno nebylo.

„Nechte toho, Majere,“ pronesl Josef smířlivě.

„Heleďte se, poručíku,“ nenechal toho Majer. „Možná že u vás máte na všechno čas, v Olomouci i v Beskydech. Ale tady když se vyšetřuje vražda, tak se dělá ve dne v noci. Většina vražd se vyřeší do osmačtyřiceti hodin. Na nějaký luční kvítí není jako čas.“

„Svět je zkaženej,“ utrousil kostelník, vycházející z kostela, pro sebe. „Každej někam spěchá — a hovno,“ dodal ještě, ale to až byl venku.

„Do čtyřiaadvaceti,“ poznamenal Kryštof nezúčastněně a tiše.

„Co?“ vyjel Majer útočně.

„Většina vražd se vyřeší do čtyřiaadvaceti hodin. Tož to jsme prošvihli. A těch osmačtyřicet prošvihnem nejspíš taky.“

Majer se otočil k Josefovi, jako by u něj hledal podporu svého tvrzení o hodinách. Ale Josef se jenom neurčitě usmál a mlčel.

„Říkal jsem si, že si s ním popovídám,“ klouzal Kryštof klidným pohledem z Majera na Josefa a zpátky.

„Na co? Všechno nám řekl!“

„Nekřičte, Majere, jsme v kostele,“ napomenul Josef kolegu mírně.

„Jen tak, o otci Adamovi,“ pokrčil Kryštof rameny. „Jakej byl, jak ho tady znali...“

„Ale jste tu přece proto, že jste ho dobře znal, poručíku,“ namítl Josef.

„Před pětadvaceti lety. Pak jsem ho vídal sotva jednou za měsíc. A co byl tady, což je skoro deset let, tak vůbec.“

„Nepsali jste si?“ ušklíbl se Majer.

„Ne, já dopisy moc nepíšu. Ani dědovi. Zlobí se na mě kvůli tomu,“ odpověděl Kryštof zas tak nečekaně mírně a ukázal na obrys těla oběti na podlaze s pravou rukou nataženou ke zdeformovanému kruhu z těch čtyř drobností: „Byl levák.“

„Opravdu?“ zpozorněl Josef.

Majer zakroutil rezolutně hlavou.

„To nemusí nic znamenat. Mohl ty věci mít v pravé kapse, a proto je rozložil pravou rukou. Pokud to teda udělal on.“

„Anebo po těch dvou ranách do hlavy nemohl s levou rukou hýbat, třeba ji necítil, to je přece možné. Zeptáme se ještě doktora.“

„Možná, kapitáne, možná,“ souhlasil Kryštof. „Ale to, co říkáte vy,“ pohlédl na Majera, „těžko, nejspíš ne.“

„Ale?“

„Myslím, že levák používá spíš levou kapsu, co?“

„Na tom něco je,“ souhlasil Josef váhavě. „Kde máte klíče od auta, Majere?“

Jeho kolega se zběžně prošacoval a neochotně si poklepal na pravou kapsu saka.

„No dobře, dejme tomu,“ připustil. „A co z toho plyne?“

„Já nevím,“ přiznal Kryštof. „Teď ještě nevím, no.“

„Tak snad abyste nerozumoval,“ řekl Majer, „a šel teda kosit tu louku.“

Josef na svého podřízeného jen udiveně pohlédl a čekal, co bude. Byl si jistý, že mírné a smířlivé reakce na Majerovy uštěpačnosti jsou jenom jako. Kryštof Fridrich dává Majerovi šanci, aby toho nechal. Ale příště už mu ji dát nemusí.

„Ten francouzák, jak jste říkal, kapitáne,“ pokračoval Kryštof mírně. „To mi přijde hodně zajímavý, vám ne?“

„Pokud to byl francouzák,“ poznamenal Majer.

Kryštof pohlédl tázavě na Josefa. A ten zakroutil hlavou. „Nevíme to jistě. Ale v pitevní zprávě se doslova píše — že to mohl být velký montážní klíč anebo větší francouzák.“